

Kendelse

afsagt den 15. marts 2022

Sag nr. 2021-80-0763

[Klager]

mod

24syv (tidligere Radio Loud)

[Klager] har klaget til Pressenævnet over radioudsendelsen ”*Kan et våben være 100% sikkert?*”, som blev bragt i 24syv den 23. november 2021, idet han mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] har klaget over manglende forelæggelse samt 24syvs afvisning af hans anmodning om genmæle.

1 Sagsfremstilling

Den påklagede radioudsendelse

24syv bragte den 23. november 2021 radioudsendelsen ”*Kan et våben være 100% sikkert?*” i radioprogrammet ”BABYLON”. Udsendelsen har følgende programtale:

”Det ligner en pistol, det lyder som en pistol – men det er det ikke.

I manglen på bedre ord bliver det kaldt et filmvåben. Våbnet hedder [Filmvåbnet] – og det er firmaet [Virksomheden], der står bag.

Babylon havde besøg af direktør og medstifter af [Virksomheden], [Klager] for at høre om [Filmvåbnet]. Et våben han kaldte helt sikkert, en påstand andre i branchen har været kritiske overfor.

Men hvordan er sikkerheden med våben på danske filmsets?

Er der overhovedet nogen, som har sikkerhedsgodkendt [Filmvåbnet]-filmvåbnet?

Er [Filmvåbnet] et våben, og kan et våben være sikkert?”

Udsendelsen varer ca. 53 minutter og er fortsat tilgængelig som podcast på 24syvs hjemmeside 24syv.dk og platformen spotify.com. Af udsendelsen fremgår blandt andet følgende:

[Tidskode 01:04-03:43]

”[Radioværten]: Det ligner en pistol, og det lyder også som en pistol, men det er det ikke. Det ligner, at der bliver skudt med en patron, og den bliver skudt afsted, men i virkeligheden er det bare en lille eksplosion i løbet. I mangel på bedre ord kalder jeg det ”filmvåben”. Våbnet hedder [Filmvåbnet], og det er firmaet [Virksomheden], der står bag. Håbet er, at den her opfindelse kan bruges i film, når der skal optages skydescener. For at undgå brugen af rigtige, men ombyggede våben med løst krudt, som er det, der sker i dag. Lad os lige prøve at høre en lille snas fra deres promovideo fra 2018.

Lydklip fra PR-videoen: For the past two years we’ve been developing [Filmvåbnet]. A safer alternative to using real firearms on filmsets. And the result is a replica that feels like the real thing. It sounds like the real thing.

[Radioværten]: For få år siden rejste [Virksomheden] land og rige rundt med deres filmpistol og gæstede blandt andet ”Go’ Morgen P3”.

Lydklip fra PR-videoen: Whenever filmmaker in the industry professionals experience [Filmvåbnet] for the first time you see their eyes widen. Their heart beat a little faster and you literally see the room for imagination expand right in front of you. For cinemagoers nothing changes. But for filmmakers everything changes.

[Radioværten]: Men efter fejlslagne forsøg på at få funding til projektet drejede [Virksomheden] nøglen om. Nu har tragedien, hvor Alec Baldwin skød og dræbte en fotograf på et filmset, genoplivet debatten om skydevåben og sikkerhed på filmset. [Virksomheden] er genåbnet og forsøger igen at få deres filmvåben ud på markedet allerede næste år. Men hvordan er sikkerheden med våben på danske filmsets, og er der overhovedet nogen, som har sikkerhedsgodkendt [Filmvåbnet]-filmvåbnet, eller udnytter [Virksomheden] i virkeligheden en tragedie til at sælge en rekvisit, som muligvis er farligere end den løsning, vi har i dag? Vi forsøger at finde op og ned i hele balladen. Velkommen til dig, [Klager]. Du er direktør og medstifter af [Virksomheden].

[Klager]: Tusinde tak.

[Radioværten]: Og så har vi også [Ejeren], som er special effects-koordinator og ejer af [Firmaet]. Velkommen til dig også, [Ejeren].

[Ejeren]: Tak skal du have.

[Radioværten]: Så har vi også [Kemikeren], som er kemiker og daglig sikkerhedsleder på Institut for Kemi ved [Universitetet] med på en telefon. Han kommer med lige om lidt eller senere i programmet her.”

[Tidskode 03:48-04:44]

”[Radioværten]: [Klager], vi har for nylig haft dig med i programmet, hvor du fortalte om dit filmvåben i kølvandet på skudulykken med Alec Baldwin, hvor filmscenografen Halyna Hutchins blev skudt og dræbt. Vi kan se på din hjemmeside, at du nu er i fuld gang med at genåbne firmaet [Virksomheden] og udviklingen af det her filmvåben [Filmvåbnet]. Som du forklarede sidst – og ret mig, hvis jeg tager fejl – er det her et attrapvåben, som er en form for plastikhylster, der ligner en pistol. Og så bliver der blandet to former for gas, som skaber en lille eksplosion, så det ligner, at man skyder.

[Klager]: Ja, det er i virkeligheden meget rigtigt. Det er ikke plastik. Materialerne er egentlig det samme som med rigtige våben, og det er også de originale tegninger, men det er ikke rigtige våben. Og der er så de her oxygen og propan, som man kender fra et svejseapparat, som bliver blandet og antændt i meget små mængder, så man får det visuelle og lydeffekten.”

[Tidskode 51:57-52:50]

”[Radioværten]: Rigspolitiet siger også, at der ligger en straffesag mod jeres firma, [Klager]. Er det noget, du kan genkende?

[Klager]: Det har jeg ikke hørt noget om.

[Radioværten]: Det har du ikke hørt noget om?

[Klager]: Nej.

[Radioværten]: Men kunne det være fordi, at du er ved at producere ulovlige våben, at den her straffesag ligger mod dig?

[Klager]: Det har jeg ikke hørt noget om. Det er nyt for mig.

[Radioværten]: Okay. Hvad tænker du om det?

[Klager]: Umiddelbart, at jeg nok havde hørt om det, hvis der var noget på det.

[Radioværten]: Så det passer ikke, det Rigspolitiet fortæller os?

[Klager]: Jeg har ikke hørt det i hvert fald.

[Radioværten]: De har i hvert fald fortalt det til os.

[Klager]: De har ikke fortalt det til mig.

[Radioværten]: Så det er rigtigt.

[Klager]: Jamen, så må jeg jo tale med Rigspolitiet. Jeg har ikke hørt det.

[Radioværten]: Som direktør for [Virksomheden], så har du ikke hørt noget om det?

[Klager]: Nej.

[Radioværten]: Vi følger op på det.

[Klager]: Jeg vil meget gerne høre om det, men jeg har ikke hørt om det.

[Radioværten]: Vi kommer i hvert fald til at følge op på det.”

Efter offentliggørelsen

[Klager] anmodede den 30. november 2021 24syv om genmæle over for oplysningen om, at der forelå en straffesag mod [Virksomheden].

24syv bragte den 7. december 2021 kl. 16:05 en beklagelse live i radioen og indsatte følgende ”disclaimer” i podcastens begyndelse på 24syv.dk:

”*Speak*: Den 23. november sendte vi et indslag i radioen, der handlede om sikkerhed på filmset i forbindelse med håndtering af filmvåben. Den udsendelse er efterfølgende klippet ud og blevet til denne podcast med titlen ”Kan et våben være 100% sikkert?”. I indslaget siger vi, at Rigspolitiet fortæller os, at der ligger en straffesag mod firmaet [Virksomheden]. Det er forkert, og det vil vi gerne rette og beklage at have fremført.”

24syv bragte samme dag følgende rettelse i programomtalen på platformen spotify.com:

”RETTELSE:

Den 23. november sendte vi et indslag live i radioen, der handlede om sikkerhed på filmset i forbindelse med håndtering af filmvåben. Det er efterfølgende klippet ud og blevet til denne podcast med titlen ”Kan et våben været 100% sikkert?”.

I indslaget siger vi, at Rigspolitiet fortæller os, at der ligger en straffesag mod firmaet [Virksomheden]. Det er forkert og det vil vi gerne rette og beklage at have fremført.”

Øvrige oplysninger

Pressenævnet har fra [Klager] modtaget kopi af Statsadvokaten i Københavns brev af 26. november 2021, hvoraf fremgår, at der hos Statsadvokaten i København alene er registreret én sag vedrørende [Klager], som er en sag vedrørende hans egen anmeldelse af en mulig overtrædelse af straffelovens § 266 b, stk. 1.

[Klager]s klage er modtaget i Pressenævnet den 8. december 2021.

2 Parternes synspunkter**2.1 [Klager]s synspunkter***Forelæggelse*

[Klager] har indledningsvis oplyst, at han siden 2017 har drevet startup-virksomheden [Virksomheden], der udvikler ufarlige våben til filmbrug. Efter ulykken med Halyna Hutchins er der blevet sat øget fokus på [Virksomheden]s produkt, hvorfor [Klager] blev inviteret i studiet for at fortælle om det. [Klager] deltog den 22. november 2021 i et forinterview med 24syv herom. I studiet var også [Ejeren], som er [Virksomheden]s primære konkurrent i Danmark, der har de facto monopol på våbenudlejning i Danmark.

I slutningen af udsendelsen fremsatte radioværten [Radioværten] en ukorrekt anklage om, at der forelå en straffesag mod [Virksomheden].

[Klager] har anført, at 24syv ikke forud for udsendelsen forelagde ham anklagen om, at der forelå en straffesag mod [Virksomheden], og at 24syv ikke gav ham tilstrækkelig mulighed for at svare på anklagen under udsendelsen.

Genmæle

[Klager] har anført, at 24syv har afvist at bringe et genmæle over for oplysningen om, at der forelå en straffesag mod [Virksomheden].

[Klager] har henvist til, at den ukorrekte oplysning har gjort stor skade, herunder medført en høring af ham som hjemmeværnssoldat samt afbrud af samarbejder som følge af, at 24syv har undergravet tilliden til [Klager]s person.

[Klager] har oplyst, at han straks efter udsendelsen anmodede produceren [Produceren] om kilde eller anden information om sagen. Produceren kunne ikke finde hverken kilde eller anden information. [Klager] anmodede herefter Rigspolitiet, Justitsministeriet, Københavns Politi og Anklagemyndigheden om partsaktindsigt.

[Klager] modtog den 26. november 2021 brev fra Statsadvokaten i København om, at der udelukkende forelå en sag med ham som part; en sag, hvor han var offer for en hadforbrydelse og dermed selv er anmelder. 24syv har således både spekuleret og insinueret, at der forelå en straffesag mod [Virksomheden] på baggrund af en sag, hvor [Klager] var offer.

[Klager] ringede herefter den 8. december 2021 til Rigspolitiet, der nægtede at være kilden til oplysningen og påpegede, at Rigspolitiet aldrig ville udlevere den type oplysninger, om de havde dem, og at Rigspolitiet slet ikke tager sager, men at disse ligger i de lokale kredse. [Klager] modtog endvidere samme dag Justitsministeriets partshøring om udlevering af materialer efter anmodning om aktindsigt fra 24syv. Dermed har 24syv ikke haft adgang til materialer, de har adspurgt, ved udsendelsens tilbliven.

Det er [Klager]s opfattelse, at 24syvs håndtering af sagen er ufyldstgørende og genopretter ikke tilnærmelsesvist det tillidstab og tvivl om [Klager]s person og hans virksomhed, som 24syv har forvoldt ved brug af krænkende, urigtige oplysninger. Det eneste sted, der fremgår en rettelse, er på 24syvs Spotify-side, og 24syvs ændring af podcastsbeskrivelsen på Spotify og andetsteds kvalificerer sig ikke som et genmæle.

[Klager] har afslutningsvis bemærket, at 24syv var bekendt med [Virksomheden]s spinkle situation – både i forinterviewet med [Klager] og i selve udsendelsen – da selskabet er ved at skaffe kapital og muligvis nu står over for et større økonomisk tab som følge af 24syvs anklage og anfægtelse af både [Klager]s troværdighed og kompetencer.

2.2 24syvs synspunkter

Forelæggelse

Mediet ses ikke at have kommenteret klagepunktet om forelæggelse.

Genmæle

24syv har erkendt at have begået en fejl til sidst i interviewet, som radioen efter bedste evne opklarede og rettede hurtigst muligt. 24syv har således afvist, at rettelsen af fejlen er mangelfuld, idet rettelsen blev bragt samtlige steder, som radioudsendelsen blev udgivet i sin tid.

24syv har henvist til, at radioen den 7. december 2021 kl. 16:05 rettede fejlen og beklagede denne live. Fejlen blev ydermere rettet i podcastteksten på de platforme, som 24syv udkommer på, samt rettet i podcastens begyndelse i form af en indklippet ”disclaimer”. 24syv har efterfølgende oplyst [Klager] om rettelserne og beklaget fejlen til ham.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Martin Lavesen, Anja Lundberg Andersen, Lene Sarup og John Meinert Jacobsen.

God presseskik

Forelæggelse

[Klager] har klaget over, at 24syv ikke forud for udsendelsen forelagde ham anklagen om, at der forelå en straffesag mod [Virksomheden], og at 24syv ikke gav ham tilstrækkelig mulighed for at svare på anklagen under udsendelsen.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Forelæggelse bør ske således, at der gives den adspurgte rimelig tid til at svare, jf. punkt A.3.

Af udsendelsen fremgår blandt andet følgende:

[Tidskode 51:57-52:50]

”[Radioværten]: Rigspolitiet siger også, at der ligger en straffesag mod jeres firma, [Klager]. Er det noget, du kan genkende?

[Klager]: Det har jeg ikke hørt noget om.

[Radioværten]: Det har du ikke hørt noget om?

[Klager]: Nej.

[Radioværten]: Men kunne det være fordi, at du er ved at producere ulovlige våben, at den her straffesag ligger mod dig?

[Klager]: Det har jeg ikke hørt noget om. Det er nyt for mig.

[Radioværten]: Okay. Hvad tænker du om det?

[Klager]: Umiddelbart, at jeg nok havde hørt om det, hvis der var noget på det.

[Radioværten]: Så det passer ikke, det Rigspolitiet fortæller os?

[Klager]: Jeg har ikke hørt det i hvert fald.

[Radioværten]: De har i hvert fald fortalt det til os.

[Klager]: De har ikke fortalt det til mig.

[Radioværten]: Så det er rigtigt.

[Klager]: Jamen, så må jeg jo tale med Rigspolitiet. Jeg har ikke hørt det.

[Radioværten]: Som direktør for [Virksomheden], så har du ikke hørt noget om det?

[Klager]: Nej.

[Radioværten]: Vi følger op på det.

[Klager]: Jeg vil meget gerne høre om det, men jeg har ikke hørt om det.

[Radioværten]: Vi kommer i hvert fald til at følge op på det.”

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at [Klager] den 22. november 2021 deltog i et forinterview med 24syv med henblik på en radioudsendelse om sikkerhed på filmset i forbindelsen med håndtering af filmvåben. [Klager] medvirkede herefter den 23. november 2021 i en direkte udsendelse i radioprogrammet ”BABYLON” på 24syv,

hvori radioværtten under udsendelsen fremsatte en udtalelse om, at Rigspolitiet havde oplyst, at der forelå en straffesag mod [Virksomheden].

[Klager] har over for Pressenævnet oplyst, at 24syv ikke i forinterviewet eller i øvrigt forud for udsendelsen forelagde ham anklagen. Oplysningen herom er ikke bestridt af 24syv.

Pressenævnet finder, at oplysningen om, at der forelå en straffesag mod [Virksomheden], er en alvorlig beskyldning mod [Klager] som direktør for [Virksomheden]. Oplysningen skulle derfor have været efterprøvet i særlig grad forud for offentliggørelsen. Dette kunne være sket først og fremmest ved forelæggelse, således at [Klager] kunne blive gjort bekendt med beskyldningen, inden den blev fremsat i den direkte udsendelse. Pressenævnet udtaler kritik af 24syv for den manglende forelæggelse.

Genmæle

[Klager] har klaget over, at 24syv har afvist at bringe et genmæle over for oplysningen om, at der forelå en straffesag mod [Virksomheden].

Det fremgår af medieansvarslovens § 36, stk. 1, at en anmodning om genmæle i massemedierne over for oplysninger af faktisk karakter, som er egnet til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning, og som er bragt i et massemedie, skal tages til følge, medmindre oplysningernes rigtighed er utvivlsom.

Det fremgår videre af medieansvarslovens § 39, at genmælet skal offentliggøres vederlagsfrit og uden unødigt forsinkelse og bringes på en så fremtrædende måde, som det efter omstændighederne med rimelighed kan forlanges. Redaktionelle bemærkninger i umiddelbar tilslutning til offentliggørelsen skal indskrænkes til faktiske oplysninger

24syv har erkendt, at oplysningen om, at der forelå en straffesag mod [Virksomheden], er ukorrekt.

24syv bragte den 7. december 2021 kl. 16:05 en beklagelse live i radioen og indsatte følgende "disclaimer" i podcastens begyndelse på 24syv.dk:

"Speak: Den 23. november sendte vi et indslag i radioen, der handlede om sikkerhed på filmset i forbindelse med håndtering af filmvåben. Den udsendelse er efterfølgende klippet ud og blevet til denne podcast med titlen "Kan et våben være 100% sikkert?". I indslaget siger vi, at Rigspolitiet fortæller os, at der ligger en straffesag mod firmaet [Virksomheden]. Det er forkert, og det vil vi gerne rette og beklage at have fremført."

24syv bragte samme dag følgende rettelse i programoptalen på platformen spotify.com:

"RETTELSE:

Den 23. november sendte vi et indslag live i radioen, der handlede om sikkerhed på

filmset i forbindelsen med håndtering af filmvåben. Det er efterfølgende klippet ud og blevet til denne podcast med titlen ”Kan et våben været 100% sikkert?”.

I indslaget siger vi, at Rigspolitiet fortæller os, at der ligger en straffesag mod firmaet [Virksomheden]. Det er forkert og det vil vi gerne rette og beklage at have fremført.”

Pressenævnet finder, at oplysningen om, at der forelå en straffesag mod [Virksomheden], er en oplysning af faktisk karakter, som ikke er dokumenteret som utvivlsomt rigtig. Da oplysningen, der relaterer sig til [Klager]s omdømme og hverv som direktør for [Virksomheden], samtidig er egnet til at påføre ham økonomisk eller anden skade af betydning, er han berettiget til at få bragt et genmæle over for oplysningen. Det forhold, at 24syv har bragt en beklagelse og rettelse, kan ikke føre til et andet resultat, da den af 24syv bragte beklagelse og rettelse ikke opfylder kravene til et genmæle.

Offentliggørelse af Pressenævnets kendelse

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af 24syv at offentliggøre nævnets kendelse, som også anses for at indeholde et genmæle, jf. lovens § 39, i en tilsvarende udsendelse på samme tidspunkt som den kritiserede udsendelse og i følgende udformning:

Speakereren oplyser:

”Pressenævnet har udtalt kritik af et indslag, vi bragte i ”BABYLON” den 23. november 2021.”

Herefter oplæser speakereren følgende om nævnets kendelse:

”Indslaget handlede om sikkerhed på filmset i forbindelsen med håndtering af filmvåben, hvor blandt andre direktør for [Virksomheden], [Klager], medvirkede. I indslaget sagde vi, at Rigspolitiet havde fortalt os, at der lå en straffesag mod [Virksomheden]. Oplysningen er forkert.

[Klager] har klaget til Pressenævnet over indslaget. [Klager] mener, at vi inden indslaget burde have forelagt ham oplysningen om, at der forelå en straffesag mod [Virksomheden], og at han burde få et genmæle over for den fejlagtige oplysning. Pressenævnet er enig med [Klager] i, at vi burde have forelagt ham oplysningen, og at han burde have haft et genmæle. Pressenævnet har derfor udtalt kritik af 24syv for den manglende forelæggelse og for afvisningen af genmæle.”

Endvidere oplyser speakereren:

”Hele Pressenævnets kendelse kan ses på Pressenævnets hjemmeside, www.presse-naevnet.dk”

Er udsendelsen fortsat tilgængelig via en internetside eller lignende, skal indslaget, der indeholder Pressenævnets kritik, på tilsvarende vis gøres tilgængelig. Det skal ske på en sådan måde, at man ikke kan tilgå den kritiserede udsendelse uden først at have hørt indslaget, der indeholder Pressenævnets kritik. Endvidere skal der ved udsendelsen (om muligt) være et link med teksten: "Pressenævnet har udtalt kritik af udsendelsen" direkte til nævnets kendelse på www.pressenaevnet.dk.